

مطمئن و بی در دسر طلا ی بوری بخرید

آزادشدن طلا ی میلی گلد پس از چند روز نگرانی کاربران، بار دیگری سؤل مهم را پیش روی سرمایه گذاران قرار داده است؛ طلا ی که در فضای آنلاین خریداری می شود تا چه اندازه قابل رصد و دسترسی است و آیا برای خرید طلا گزینه های رسمی بازار سرمایه مانند صندوق های طلا نمی توانند انتخاب مطمئن تری باشند؟

به گزارش همشهری، شرکت ملی گلد اعلام کرده است دستور آزادسازی طلاهای این سکو در بانک کارگشایی صادر شده و براساس اعلام این شرکت، از عمر پنجشنبه ۹ مهر امکان تسویه و تحویل فیزیکی طلا ی کاربران به روال عادی بازمی گردد. فارغ از اینکه در ماجرای میلی سیلی دقیقاً چه اتفاقی افتاده، همین محدودشدن دسترسی به دارایی برای چند روز کافی بود تا نگرانی بخش قابل توجهی از سرمایه گذاران درباره ریسک های خرید طلا ی آنلاین افزایش پیدا کند. مسئله مهم برای خریدار طلا فقط افزایش یا کاهش قیمت نیست؛ این است که در زمان نیاز، دارایی واقعاً وجود داشته باشد و دسترسی به آن نیز امکان پذیر باشد.

هشدارهایی که جدی گرفته نشد

این نگرانی البته موضوع تازه ای نیست. در تیرماه سال گذشته، رئیس پلیس امنیت اقتصادی فراچا اعلام کرد پلیس از ۹ سکو ی فروش آنلاین طلا بازید و بر ضرورت جلوگیری از هر گونه خالی فروشی تأکید کرده است. او گفته بود سکو ها باید بتوانند به صورت برخط و بدون وقفه تعهدات خود را در قبال مشتریان انجام دهند و خالی فروشی می تواند مانع ایفای تعهدات آنها شود. در شهریور امسال نیز رئیس پلیس فتا با اشاره به فعالیت سکو های آنلاین طلا هشدار داد که صرف تبلیغات در شبکه های اجتماعی با وعده سودهای غیر متعارف نباید ماکل اعتماد به یک پلتفرم باشد و اعلام کرد فرآیند تنظیم گری این سکو ها ایجاد امکان نظارت دقیق تر در حال تکمیل است.

از سوی دیگر، نوشتن آفرین مومن افغانی معاون سابق فناوری های نوین بانک مر کزی نیز درباره ریسک خالی فروشی در بخشی از پلتفرم های آنلاین طلا هشدار داده و گفته بود در صورت ادامه روند کند تنظیم گری، در شرایط بحرانی امکان شکل گیری زیان های گسترده برای کاربران وجود دارد. به گفته او، اگر چه بخشی از سکو ها به اندازه فروش خود دارایی فیزیکی نگهداری می کنند، درباره برخی دیگر نگرانی نسبت به میزان پشتوانه فیزیکی وجود دارد.

ماجرای میلی به این معنا نیست که همه پلتفرم های فروش آنلاین طلا دچار مشکل هستند یا الزاماً طلا ی فروخته شده در آنها وجود ندارد، اما این اتفاق نشان داد که خریدار علاوه بر ریسک قیمت باید ریسک های دیگری مانند نگهداری، امانت داری، تسویه و دسترس نبود به دارایی را نیز در نظر بگیرد. به همین دلایل احتمال تکرار اختلال یا ایجاد مشکل در یک سکو ی دیگر را نمی توان نادیده گرفت؛ به خصوص اینکه پیش از این نیز مقام های مسئول درباره چنین ریسک هایی هشدار داده بودند.

طلا ی بوری چیست و چه تفاوتی دارد؟

در بازار سرمایه، سرمایه گذار برای ورود به بازار طلا می تواند به جای خرید مستقیم طلا ی آنلاین، واحدهای صندوق های سرمایه گذاری مبتنی بر طلا را خریداری کند. این صندوق ها دارای مجوز هستند و تحت چارچوب مقررات بازار سرمایه فعالیت می کنند. برای نمونه، سازمان بورس حتی برای تأسیس صندوق های جدید مبتنی بر گواهی سپرده کالایی طلا موافقت اصولی صادر می کند و ساختار و اندازه صندوق نیز در چارچوب مقررات مشخص می شود.

تفاوت مهم پنجاست که دارایی صندوق به ایزار های رسمی بازار طلا از جمله گواهی سپرده سکه و شمش طلا متصل است. گواهی سپرده شمش طلا نیز نمایندند مالکیت بخشی از شمش استاندارد ی است که در خزانه مورد تأیید بورس کالا نگهداری می شود.

بنابراین سرمایه گذار صندوق طلا به جای آنکه مستقیماً طلب خود را از یک سکو ی خصوصی دنبال کند، مالک واحدهای یک صندوق دارای ساختار رسمی در بازار سرمایه می شود. دارایی های صندوق نیز در چارچوب آمیندانه و مقررات آن نگهداری می شود و فعالیت صندوق تحت نظارت ارکان مختلف از جمله متولی و حسابرس قرار دارد.

در این مدل، موضوع خالی فروشی به معنای فروش طلا ی ناموجود نیز از اساس با ساختار پلتفرم های فروش آنلاین طلا تفاوت دارد؛ زیرا صندوق باید دارایی های خود را در قالب دارایی های مجاز و قابل رصد بازار سرمایه نگهداری کند. البته این به معنای صفریودن ریسک نیست؛ ارزش واحدهای صندوق می تواند با قیمت طلا و شرایط بازار نوسان کند و قیمت معامله شده نیز ممکن است با ارزش خالص دارایی ها فاصله داشته باشد.

مزیت دیگر بازار سرمایه ثبت مالکیت دارایی است. واحدهای صندوق در سیستم رسمی بازار سرمایه به نام سرمایه گذار ثبت می شوند و در صورت فوت دارنده نیز سازوکار مشخصی برای شناسایی دارایی و انتقال آن به ورث وجود دارد. شرکت سپرده گذاری مر کزی اعلام کرده است ورث می توانند از طریق درگاه یکپارچه ذی نفعان، وضعیت دارایی متوفی را دریافت کنند و فرآیند انتقال سهام را به شکل الکترونیکی انجام دهند. در مقابل، تجربه روزهای اخیر نشان داد که دسترسی به دارایی در پلتفرم های آنلاین می تواند به عواملی خارج از اختیار کاربر وابسته شود. همین تفاوت، اهمیت انتخاب ایزار سرمایه گذاری را دوچندان می کند. برای کسی که هدفش صرفاً سرمایه گذاری روی قیمت طلا است و نه نگهدارن آن به وراث وجود دارد، شرکت طلا می تواند مسیر رسمی تری برای ورود به این بازار باشند؛ مسیری که پشت آن ساختار بازار سرمایه، خزانه های رسمی، گواهی سپرده و سازوکار ثبت و انتقال مالکیت قرار دارد. در شرایطی که نگرانی درباره پلتفرم های آنلاین طلا افزایش یافته، مقایسه این مدل می تواند به مردم کمک کند قبل از سپردن پس انداز خود به هر سکو ی، ریسک نگهداری و دسترسی به اصل دارایی را هم در کنار قیمت و کارمزد بررسی کنند.

۲۴۰ هزار تومان

قیمت مرغ در بازار طی روزهای اخیر کاهش یافته و براساس مشاهدات میدانی به حدود ۲۴۰هزار تومان در هر کیلو رسیده است؛ نرخی که با توجه به قیمت تمام و اعلام شده برای تولید، پایین تر از هزینه تولید مرغداران قرار دارد. قیمت تمام شده تولید هر کیلو مرغ حدود ۲۴۵۰ تا۲۵۰۰هزار تومان است.

شاخص کل بورس تهران در مبادلات روز گذشته با ۱۷۱ هزار و ۵۷۳ واحد افزایش، قله ۷/۷ میلیون واحد را فتح کرد. دیروز همچنین شاخص کل هم وزن ۳۶ هزار و ۵۲۷ واحد رشد کرد و بیش از ۳۰۰ میلیارد تومان نقدینگی تازه از سوی سهامداران حقیقی وارد بازار سهام شد.

۴ اتفاق خوب برای اقتصاد خانواده‌ها

به نفع جیب مردم

عرضه ۲میلیارد دلار در بازار ارز، کاهش رشد تورم، تثبیت قیمت ۱۲ کالای اساسی در تهران و افزایش کالا برگ

گزارش

سینا احادیان | روزنامه نگار | همزمان با افزایش فشارهای اقتصادی از سوی آمریکا، دولت و شهرداری تهران اقدامات عملی تازه ای را برای کاهش فشارهای اقتصادی، افزایش تاب آوری و مبارزه با جنگ اقتصادی آغاز کرده اند. اقتصاد ایران در ماه های اخیر همزمان با ادامه جنگ، با فشار سنگین اقتصادی و ارزی روبه رو بوده است. اگر در ماه های نخست، بخش مهمی از فشار در میدان نظامی خود را نشان می داد، اکنون بخش اقتصادی به یکی از مهم ترین عرصه های

رویارویی تبدیل شده است؛ به ویژه آنکه سیاست فشار اقتصادی واشنگتن نیز تشدید شده است. اسکا ت پست، وزیر خزانه داری آمریکا، در مردادماه از آغاز کارزار اقتصادی جدید این کشور علیه ایران با عنوان طرد اقتصادی خبر داد؛ کارزاری که هدف آن افزایش فشار بر جریان های مالی، داخلی نیز با هدف افزایش عرضه ارز، تقویت معیشت، درآمدهای ارزی و شبکه های تجاری ایران عنوان شده است. این سیاست در هفته های اخیر نیز با تحریم های جدید ادامه یافته است. در چنین شرایطی، مفهوم تاب آوری اقتصادی اهمیت بیشتری پیدا می کند؛ یعنی اقتصادی که بتواند

جریان کالا و ارز را حفظ کند، قدرت خرید خانوار را تا حد امکان تقویت کند و در بازارهایی مانند ارز و طلا اجازه ندهد فعالیت های غیر شفاف به التهاب بیشتر منجر شود. بررسی مجموعه خبر های اقتصادی روزهای اخیر نشان می دهد همزمان با فشار خارجی، مجموعه ای از تصمیم ها و اقدامات داخلی نیز با هدف افزایش عرضه ارز، تقویت معیشت، مدیریت بازار کالا و مقابله با فعالیت های سودگرا نه در حال اجراست. این اقدامات را می توان در قالب ۷ خبر برای کاهش فشار اقتصادی بر مردم مرور کرد.

جنگ تاب آوری

مجموع این خبرها تصویری از مجموعه ای از سیاست های اقتصادی در میانه فشارهای خارجی ارائه می کند؛ از افزایش عرضه ارز و دسترسی بیشتر مردم به بازار رسمی گرفته تا افزایش اعتبار کالا برگ، باز شدن مسیر واردات موپایل، محدود کردن مصرف ارز در واردات خودروهای لوکس و مقابله با معاملات غیر شفاف و خالاکران ارزی. این اقدامات به تنهایی به معنای پایان مشکلات اقتصادی در سید هز نه خانوار و کاربرد گسترده در زندگی روزمره، از جمله کالاهای است که تغییر قیمت آن برای میلیون ها مصرف کننده قابل لمس است، بازگشت ثبت سفارش در مسیر تقویت کالا را دوباره فعال می کند و در صورت ادامه ورود محموله های جدید، می تواند به ثبات بیشتر بازار کمک کند.

ترمز واردات خودروهای لوکس کشیده شد

محمد اتابک، وزیر صنعت، معدن و تجارت، اعلام کرده است که واردات خودروهای لوکس با دستور رئیس جمهور متوقف شده و این تصمیم شامل مسیر واردات خودرو توسط اربابان مقیم خارج از کشور نیز می شود. این تصمیم در شرایطی گرفته شده که بانک

مرکزی در هفته های اخیر بر محدودیت منابع ارزی و تقصد تأمین نیازهای ضروری کشور تأکید کرده است. دستیار رئیس کل بانک مرکزی نیز اعلام کرده در شرایط محدودیت منابع، اولویت تخصیص ارز با نیازهای ضروری است و بانک مر کزی برای واردات خودرو و ارز تخصیص نداده است. به این ترتیب، سیاست ارزی کشور به سمت تمرکز بیشتر بر کالاهای ضروری و خودروهای اقتصادی حرکت می کند و مصرف ارز برای خودروهای بسیار گران قیمت محدودتر می شود.

۳۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان بیشتر برای کالا برگ

در حوزه معیشت، افزایش اعتبار کالا برگ در دستور کار قرار گرفته است. براساس اظهارات سخنگو کمیسیون اجتماعی مجلس، قرار است بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان به اعتبار فعلی کالا برگ بخشی از شمولان اضافه شود. این افزایش برای همه افراد یکسان نخواهد بود و دهک های پایین تر می توانند سهم بیشتری از افزایش اعتبار را دریافت کنند. همچنین برآورد شده است که حدود ۴۰۰ میلیون نفر شمولان این افزایش اعتبار شوند. افزایش اعتبار کالا برگ از این جهت اهمیت دارد که حمایت

کاهش ۲۰ تا ۳۰ درصدی قیمت موپایل

بازار موپایل یکی دیگر از بازارهایی است که طی هفته های اخیر شاهد یک خبر مثبت برای مصرف کنندگان بوده است. پس از چندماه وقفه، ثبت سفارش واردات تلقن همراه دوباره آغاز شد و با ورود محموله های جدید، فشار عرضه در بازار کاهش پیدا کرد، رئیس انجمن تلقن همراه ایران اعلام کرده که از زمان باز شدن دوباره ثبت سفارش، قیمت موپایل در حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد کاهش یافته است. این تجربه را دیگر نشان می دهد افزایش عرضه در بازار کالاهای وارداتی می تواند مستقیماً روی قیمت مصرف کننده اثر بگذارد. موپایل نیز به دلیل سهم بالای آن در سبد هز نه خانوار و کاربرد گسترده در زندگی روزمره، از جمله کالاهای است که تغییر قیمت آن برای میلیون ها مصرف کننده قابل لمس است. بازگشت ثبت سفارش در مسیر تقویت کالا را دوباره فعال می کند و در صورت ادامه ورود محموله های جدید، می تواند به ثبات بیشتر بازار کمک کند.

مقابله با دلالی در بازار ارز و طلا

همزمان با افزایش عرضه رسمی ارز، برخورد با فعالیت های غیر شفاف و معاملات فردایی و کاغذی نیز تشدید شده است. سخنگو فراچا از دستگیری یک سرشیکه سابقه دار در زمینه معاملات فردایی و کاغذی به همراه ۱۹ نفر از مرتبطان این خبر داده است. همچنین هجاسب بانکی اجرای مرتبط با این پرونده مسدود شده و طبق اعلام پلیس، گردش مالی متهم اصلی به حدود ۲۴۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. متهمان پس از تحقیقات در اختیار مرجع قضایی قرار گرفته اند. اهمیت برخورد با چنین شبکه هایی در آن است که بازار ارز و طلا در شرایط التهاب اقتصادی بیش از هر زمان دیگری به شفافیت و دسترسی به اطلاعات واقعی نیاز دارد. معاملات خارج از چارچوب رسمی می تواند تصویر متفاوتی از عرضه و تقاضا ایجاد کند و بر انتظارات فعالان بازار اثر بگذارد. د.ورود پلیس امنیت اقتصادی به این حوزه، در کنار سیاست افزایش عرضه رسمی ارز، مسیر مکمل را شکل می دهد: از یک سو افزایش عرضه برای پاسخ به تقاضای واقعی و از سوی دیگر برخورد با فعالیت هایی که طبق اعلام پلیس خارج از چارچوب های قانونی انجام می شوند.

پادداشت

دفاع اقتصادی، مکمل دفاع نظامی

اولین و مهم ترین هسته دفاع اقتصادی دفاع ادامه از سفره مردم است. برای تحقق این هدف، راهبرد اساسی باید مورد توجه قرار گیرد. نخست، کنترل تورم و مهم تر از آن، کنترل شتاب افزایش قیمت هاست. در این زمینه، اقدامات بانک مر کزی در زمینه کنترل نقدینگی و انضباط بانکی در کنار سایر سیاست های اقتصادی باعث شده است شتاب رشد تورم نسبت به ماه های بحرانی کاهش پیدا کند. کاهش تورم ماهانه از سطوح بالای ادرصدی به محدوده ۴ درصدی نشانه ای است که در صورت تداوم می تواند به آرام تر شدن فضای اقتصادی و کاهش فشار بر زندگی و سفره مردم منجر شود. البته رسیدن تورم ماهانه به سطوح پایین تر و در نهایت کاهش محسوس شتاب افزایش قیمت ها نیازمند تداوم سیاست های ضد تورمی و هماهنگی میان دستگاه های اقتصادی است. بانک مر کزی در این مسیر در خط مقدم دفاع اقتصادی قرار دارد و انتظار می رود با جدیت، سیاست های لازم را برای مهار تورم دنبال کند.

«تورم صفر» برای کالاهای اساسی

در این میان، اجرای طرح «تورم صفر» برای کالاهای اساسی در تهران می تواند فصل جدیدی در حمایت از معیشت مردم و تقویت اقتصاد مقاومتی باشد. تهران به عنوان بزرگ ترین شهر کشور اگر بتواند دسترسی مطمئن و پایدار شهروندان به کالاهای اساسی را تضمین کند، می تواند به ایجاد فضای آرام تر اقتصادی در میان خانوارها کمک کند. دشمن در شرایط جنگ اقتصادی به دنبال ایجاد نااطمینانی و ناآرامی اقتصادی، به ویژه در تهران و شهرهای بزرگ است. از این رو اقدام شهرداری تهران در حمایت از سفره مردم می تواند اقدامی مؤثر و قابل تقدیر باشد. رایگان شدن حمل و نقل عمومی در تهران در ایام جنگ و تداوم آن تا امروز نیز نمونه دیگری از اقدامات حمایتی بوده که با استقبال عمومی مواجه شده است. این تجربه نشان می دهد که امکان طراحی سیاست های حمایتی برای کاهش هزینه خانوارها وجود دارد. البته اجرای طرح هایی مانند تثبیت قیمت کالاهای اساسی پیچیدگی های خاص خود را دارد. رفت و آمد گسترده به تهران ممکن است زمینه سوءاستفاده یا حتی قاچاق برخی کالاهای فراهم کند، اما با طراحی دقیق، نظارت مستمر و بررسی سازوکارهای اجرایی می توان این خطاها را به حداقل رساند.

کالا برگ، سپر معیشتی در برابر جنگ اقتصادی

یکی از اقدامات مناسب دولت در ایام جنگ اجرای طرح کالا برگ بود. انتظار می رفت در شرایط جنگی، اختلال در زنجیره تأمین و افزایش تقاضا دسترسی مردم به کالاهای اساسی را با مشکل مواجه کند، اما اجرای کالا برگ کمک کرد تأمین این کالاها استمرار پیدا کند و حتی در برخی مقاطع، بازار با شرایطی از وفور نسبی مواجه شود. بنابراین حفظ و تقویت کالا برگ را می توان یکی از ایزارهای مهم برای حمایت از سفره مردم دانست. دولت می تواند با طراحی یک نظام چندلایه حمایتی در قالب کالا برگ سپر معیشتی قدرتمندتری ایجاد کند تا خانوارها در برابر آثار جنگ، تورم و تحریم آسیب پذیری کمتری داشته باشند. خبر افزایش اعتبار کالا برگ، به ویژه برای دهک های پایین درآمدی نیز به معنای توجه بیشتر به فشار آسیب پذیر جامعه است. استمرار و تقویت این سیاست می تواند در کنار سیاست های کنترل تورم، ۲ ضلع مهم حمایت از قدرت خرید خانوارها را تشکیل دهد.

حمایت از تولید، خط دوم دفاع اقتصادی

در کنار دفاع از سفره مردم، باید از بنگاه های اقتصادی، به ویژه بنگاه های تولیدی نیز حمایت کرد. ارز یکی از عناصر اساسی فعالیت اقتصادی است. کمبود ارز می تواند بخش تجاری و تولیدی را تضعیف کند و از سوی دیگر، افزایش تالطم ارزی نیز باعث از دست دادن تولید کنندگان در تصمیم گیری برای تولید و سرمایه گذاری با تردید بیشتری مواجه شوند. ثبات نسبی بازار ارز در این شرایط به نوعی حمایت از تولید است، زیرا بنگاه های برنامه ریزی، واردات مواد اولیه، خرید تجهیزات و سرمایه گذاری به چشم اندازی قابل پیش بینی از بازار ارز نیاز دارند. بانک مر کزی نیز اعلام کرده است که برای تأمین نیاز ارزی شهروندان، امکان دسترسی به ارز را در چارچوب سیاست های جدید افزایش خواهد داد. پیام چنین اقدامی آن است که سیاست گذار پولی تلاش دارد از ظرفیت منابع ارزی موجود، چه در بازار رسمی و چه از طریق منابعی که در اختیار مردم قرار دارد برای پاسخگویی به ساماندهی ارزهای راکد و فعال کردن منابع ارزی موجود نیز می تواند به افزایش عمق بازار و دسترسی بهتر به ارز کمک کند. هرچه منابع ارزی بیشتری در چرخه رسمی اقتصاد قرار گیرد، توان سیاست گذار برای مدیریت بازار و کاهش تالطم افزایش خواهد یافت.

نسخه جدید اقتصاد مقاومتی

در مجوعه، به نظر می رسد نسخه ای جدید از اقتصاد مقاومتی در حال شکل گیری است. طی یک دهه گذشته، متخصصان و سیاست گذار ادبیات گسترده ای درباره اقتصاد مقاومتی تدوین کرده اند و بخشی از آن نیز در شرایط مختلف به اجرا در آمده است. اکنون جنگ نظامی اخیر ضرورت بازتعریف و به روزرسانی این مفهوم را بیش از گذشته آشکار کرده است. اقتصاد مقاومتی امروز صرفاً به معنای مقابله با تحریم نیست، بلکه مجموعه ای از سیاست های اقتصادی برای حفظ تولید، تأمین کالاهای اساسی، کنترل تورم، تثبیت بازار ارز، حمایت از قدرت خرید مردم و افزایش تاب آوری بنگاه هاست. همان گونه که سامانه های دفاعی کشور باید برای مقابله با تهدیدهای نظامی آماده باشند، اقتصاد نیز باید از سازوکارهای دفاعی مؤثر برخوردار باشد. ایجاد چنین سامانه ای می تواند به یک بازآرندگی پایدار اقتصادی منجر شود؛ بازآرندگی که در کنار آمادگی دفاعی و نظامی، توان کشور را برای مقابله با فشارها و شوک های خارجی افزایش دهد. در نهایت، دفاع اقتصادی زمانی موفق خواهد بود که مردم، دولت و بخش تولید خود را در یک جبهه ببینند. حمایت از سفره مردم، حفظ قدرت خرید، تأمین کالاهای اساسی و ایجاد ثبات برای تولید کنندگان از جمله به هم پیوسته یک راهبرد دفاع اقتصادی هستند. در چنین شرایطی، هرچه هماهنگی این اجزا بیشتر باشد، ظرفیت اقتصاد ایران برای عبور از فشارهای بیرونی و حفظ ثبات داخلی نیز افزایش خواهد یافت.